

توضیحاتی درباره بیماری قارچ سیاه و افراد در معرض آن

رئیس گروه مدیریت بیماری‌های قابل انتقال بین انسان و حیوان مرکز مدیریت بیماری‌های واگیر وزارت بهداشت، درباره بیماری قارچ سیاه، افراد در معرض خطر آن و همچنین عدم ارتباط آن با کرونا، توضیح داد.

به گزارش سایت خبری پرسون، دکتر بهزاد امیری، درباره بیماری قارچ سیاه، گفت: عامل این بیماری یک قارچ تحت عنوان موکورمایکوزیس است و علت نام‌گذاری قارچ سیاه این است که در مخاط بینی باعث تغییر رنگ و آسیب بافت می‌شود که در نهایت منجر به ایجاد رنگ سیاه در مخاط بینی و سینوس‌ها می‌شود.

وی با تأکید بر اینکه بیماری قارچ سیاه بیماری جدیدی نیست، اظهار کرد: این بیماری از سال‌های بسیار دور وجود داشته است. این قارچ معمولاً درون خاک و توده‌های پوسیده گیاهان و بافت مرده برخی از حیوانات وجود دارد و از طریق استنشاق (تنفس) و یا تماس پوستی در مواقعی که پوست آسیب دیده باشد، انتقال می‌یابد؛ اما بیشترین راه انتقال از طریق تنفس است.

امیری ادامه داد: این قارچ همواره در محیط زندگی انسان وجود دارد اما اگر سیستم ایمنی بدن انسان سالم باشد می‌تواند از ایجاد بیماری توسط این قارچ در بدن جلوگیری کند؛ یعنی علی‌رغم اینکه این قارچ از طریق تنفس وارد بدن می‌شود اما در انسان‌هایی با سیستم ایمنی سالم بیماری به وجود نمی‌آید. بیماری قارچ سیاه یک عفونت فرصت طلب در بین بیمارانی است که به هر علت دچار نقص سیستم ایمنی بدن می‌شوند.

وی گفت: این بیماری بیشتر در بیماران مبتلا به دیابت کنترل نشده دیده می‌شود. بیماری دیابت به دلایل مختلف می‌تواند سبب تضعیف سیستم ایمنی بدن شود. از دیگر افرادی که در معرض خطر قارچ سیاه قرار دارند مبتلایان به سرطان یا بیماری‌های بدخیمی هستند که در آنها هم سیستم ایمنی بدن تضعیف شده است. افرادی که تحت پیوند مغز استخوان یا پیوند عضو قرار می‌گیرند نیز در معرض خطر ابتلا به قارچ سیاه هستند زیرا در بیمارانی پیوندی برای پیشگیری از دفع عضو پیوند شده (از سوی بدن فرد گیرنده پیوند)، داروهای تضعیف کننده سیستم ایمنی تجویز می‌گردد، به همین دلیل این افراد مستعد ابتلا به عفونت‌های فرصت طلب برای بروز عفونت‌هایی از جمله قارچ سیاه هستند. بنابراین بیماری عفونت با قارچ سیاه صرفاً در بیمارانی که به هر علت دچار تضعیف سیستم ایمنی بدن می‌شوند رویت می‌شود.

رئیس گروه مدیریت بیماری‌های قابل انتقال بین انسان و حیوان مرکز مدیریت بیماری‌های واگیر وزارت بهداشت، گفت: از سوی دیگر افرادی که دچار سوء تغذیه شدید هستند و کسانی که طولانی مدت از داروهای استروئیدی و کورتون‌ها استفاده می‌کنند نیز در معرض خطر ابتلا به عفونت قارچ سیاه قرار دارند. در حال حاضر یکی از داروهایی که در فرم‌های شدید کووید ۱۹ مورد استفاده قرار می‌گیرد، کورتون‌ها هستند تا با استفاده از آنها از التهاب و طوفان سیتوکینی که در بدن رخ می‌دهد جلوگیری کنند؛ تجویز دوز بالای کورتون باعث تضعیف سیستم ایمنی بدن می‌شود. در افرادی که بیماری دیابت دارند و به علت ابتلا به فرم شدید کووید ۱۹ تحت درمان با کورتون قرار می‌گیرند بیشتر از سایر بیماران مستعد ابتلا به عفونت با قارچ سیاه هستند. همچنین مبتلایان به HIV، معتادین تزریقی و کسانی که دچار سوختگی شدید شدند نیز در خطر ابتلا به قارچ سیاه قرار دارند.

وی افزود: این قارچ قرار نیست برای همه افراد سبب بیماری شود و تنها کسانی را هدف قرار می‌دهد که سیستم ایمنی ضعیفی داشته باشند. همچنین گروه دیگری که ممکن است به بیماری مبتلا شوند کسانی هستند که در اثر حوادث طبیعی نظیر طوفان، زلزله و یا سیل و یا حوادث ساخته دست بشر نظیر جنگ و یا انفجار دچار آسیب شدید پوست و بافت نرم بدن می‌شوند. در اثر آسیب به لایه محافظتی پوست، هاگ‌های قارچ به بافت آسیب دیده نفوذ می‌کند و امکان ابتلا به فرم پوستی بیماری فراهم می‌شود.

امیری درباره علت بروز قارچ سیاه در هندوستان، توضیح داد: علاوه بر شیوع بسیار بالای کرونا در این کشور باید بدانیم جمعیت زیادی از آنها از سوء تغذیه هم رنج می‌برند و کسانی که به قارچ سیاه مبتلا شدند آنهایی بودند که مبتلا به دیابت بودند و در عین حال دچار کرونا هم شدند و تحت درمان با استروئید و کورتون‌ها قرار گرفتند و علاوه بر آن اکثر این افراد دچار سوء تغذیه هم بودند.

وی در ادامه با تأکید بر اینکه عفونت قارچ سیاه قابلیت سرایت از انسان به انسان را ندارد، اظهار کرد: شایع ترین راه انتقال استنشاق هاگ‌های قارچ است که در خاک یا گیاهان در حال پوسیدگی قرار دارد و راه دوم انتقال از طریق تماس پوستی با قارچ است.

وی افزود: قارچ سیاه بیشتر سبب درگیری در مخاط بینی، سینوس‌ها، کره چشم، ریه‌ها و مغز می‌شود. اگر فردی دچار عفونت قارچ سیاه شود باید داروی ضد قارچ قوی به صورت تزریق داخل رگ دریافت کند و همچنین بافت‌های مرده و سیاه شده توسط جراح از بدن خارج شود.

امیری درباره میزان مبتلایان به قارچ سیاه پس از شیوع کرونا در کشور، اظهار کرد: بروز قارچ سیاه به دنبال ابتلا به کرونا شایع نبوده است. این در حالی است که در سال‌های گذشته (پیش از بروز کووید ۱۹ در جهان) در بیماران مبتلا به دیابت ابتلا به قارچ سیاه مشاهده می‌شده است. خوشبختانه دارو و درمان قارچ سیاه در کشور وجود دارد و اگر به موقع شناسایی شود امکان بهبودی مبتلایان وجود دارد.

وی افزود: توصیه ما به مبتلایان دیابت و سایر گروه‌های در معرض خطر قارچ سیاه این است که در محل‌های پر گرد و غبار نظیر اماکنی که در حال تخریب ساختمانی و ساخت و ساز هستند تردد نکنند تا مبادا هاگ‌های قارچ از طریق تنفس وارد بدنشان شود و اگر مجبور به حضور در چنین مکان‌هایی هستند از ماسک استفاده کنند. در مواردی که احتمال ابتلای پوستی وجود دارد نیز به افراد در معرض خطر توصیه می‌کنیم از کارهای ساختمانی، باغبانی، خاکبرداری، نظافت و جاروب خودداری کنند و اگر ناگزیر به انجام این فعالیت‌ها هستند از وسایل حفاظت فردی مناسب استفاده کنند.

منبع: ایسنا